

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 95. ANULU XVIII.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Duminoc'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tieri straine pe anu 12 p. v. a. ann. 6 fl. v. a.

Inscritiunile se platescu pentru intria ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5. cr. si pentru a treia repetire cu 3. cr. v. a.

Sabiu, in 29 Noevre (11 Dec.) 1870.

Evenimente politice.

Delegatiunile au votatu ministrului de resbelu unu creditu suplementarin de patru milioane pentru 1870. Delegatiunea nemtiesca, ce e dreptu, la inceputu nu s'a aratatu tocm'a afabila procederei acestei neconstitutiionale cu credite suplementarie, in fine inse s'a mai domesticitu si ea si a votatu.

Diariile aducu textulu unei epistole a regelui Bavariei adresata catre celelalte capete coronate a le Germaniei prin carea se propune sa provoece pre regele Prussiei sa porte titulu de „Imperatu nemtiescu“ ca presiedinte alu federatiunei, Germania daru preste scurtu tempu si va ave pre noulu imperatu alu seu.

Conferinti'a in caus'a russo-turcesca se va aduna in Londonu pre la mijloculu lui Decembre.

O deputatione din Spania a venitu la Florentia spre a oferi formalu coron'a Spaniei. Principele Amadeo a primitu pre deputati in unu modu solemnulu si s'a exprimat ca primesce coron'a oferita.

In Berlinu desbaterile reichstagului producu oratiuni, cari nu voru fi pre gastulu putericiloru dilei. In desbaterile aceste vine vorb'a si de republica nemtiesca.

In America de nordu s'au deschisu congressulu. Mesagiulu presiedintului spune ca regimulu a recunoscutu republica franceza; mai departe insa nu a aflatu cu cale a se amesteca in afacerile Franciei, de ore-ce se tiene America strinsu de principiulu: a se feri de ingerinti'a sea in afacerile europene.

Dela resbelu.

In strulu lupteloru din Francia dela 27 Nov. incependu, cea dela 30 Nov. dinaintea Parisului a fostu cea mai sangerosa, inse-si raporteles nemtiesci

constateza acesta impregiurare trista pentru starea cultorei europeniloru nostri. Diu'a urmat'oria a intrebuintat'ia francesii spre a-si lega si asiedia vulneratii si a ingropati mortii. Prussianii o putara face acest'a numai in parte, pentru ca pre cei caduti morti si raniti la Champigny iau lasatu in parte mare pre campu. Raportele nemtiesci si favoritiile nemtiloru spunu ca francesii au aruncatu 8000 bombe in fortificatiunile nemtiesci. Despre luptele dela Champigny si Villers spunu ca au fostu forte sangerose si ca evasiunea facuta din partea francesiloru cu trei corpuri de trupe de linia a fostu respinsa; la ocaziunea acest'a nemtii au prinsu vre-o cate-va sute de francesi, intre cari si unu oficieru mai inaltu. Totu nemtii spunu ca au prinsu dela francesi si doue tunuri, pre cari inse au trebaitu sa le lasa iera-si in manile francesiloru. Din tote se vede ca nemtii departe de a fi ocupatu Champigny si Brie, au fostu multiamiti ca au pututu tiene Villers, unu satu, carele e cu multu mai departe spre sud-ostu decatu satele mai susu numite. La francesii cei prinsu s'a aflatu proviantu pentru siese dife. Din raportele francesese se vede ca prussianii au avutu de Mercuri pana Vineri (din 30 Nov. pana in 2 Decembre n.) o perdere de 15,000 pana la 20,000. In 3 Decembre francesii fara de a fi atacati s'au retrasu preste Marne. O telegrama din Tours dela 5 Decembre aduce scrii din Parisu dela 4 Dec., din cari se vede ca generalului Renault i s'a amputatu unu picioru, ca generalulu Lacharriere e mortu si generalii Patorel si Bossonet suntu vulnerati. Despre armata ce sta inca afara de Parisu raporteza generalulu francesu Schmitz ca se afla scutita de ori ce atacu din partea nemtiloru si ca se recreaza dupa strapatiile cele mari ce le a avutu si in scurtu tempu iera-si va reveni la puteri noue.

Din unu raportu alu generalului Trochu datu de pre siesulu dintre Champigny si Villers (2 Dec. 1 ora 45 m. dupa amedi) se vede ca in diu'a

aceea au atacatu prussianii, in facutul dilei, puse-tiunile francesiloru cu puteri reinnoite. Lupt'a a duratu preste 7 ore. In momentul candu Trochu si scriea raportulu, prussianii se retraseru pre lini'a intraga. Pre la 5 ore dupa amedi raporteza ace-l'a-si generalu ca au luat pusetiunile inimicului si bivnachiaza pre ele. — Generalulu Ducrot a petrecutu noptea spre 3 Decembre in padurile dela Vincennes si in decursulu dilei a trecut rulu Marne cu scopu de a se concentra pentru operatiuni noue.

Despre armata dela Loire aflamu ca ea a avutu mari fatalitati, cari semana multu cu fatalitiile celorlalte armate francesese, preste cari au venitu rusinocele catastrofe ne-mai pomenite in istoria resbeloru. Dupa lupte cu ore-si care norocu, purtate in 2 si 3 Decembre, cari facura insemnate daune nemtiloru, generalulu Aurelles cunoște deodata ca situatiunea armatei este insuflat'oria de grigi. In noptea dela 3 spre 4 Decembre signalizeza generalulu Aurelles necesitatea de a desierta Orleansu si de a se retrage pre partea stanga a rului Loire. Elu avea o armata de 200,000 cu vre-o 500 tunuri pote si mai multe. Impregiurările armatei pareau favoritiile pentru de a face o resistintia, dara cu tote aceste generalulu persista pre langa planulu de a se retrage. Regimulu din Tours si da in fine consimtiementulu la retragere, sub cu-ventu, ca generalulu, carele e in fatia locului, pricepe mai bine ce trebuie facutu. Generalulu Aurelles si schimba planulu si depesieza la Tours ca organizeza resistinti'a in Orleans. Mai tardiu inse capeta ministrulu de resbelu, carele plecase spre Orleans dara din caus'a prussianiloru nu mai potu ajunge pana acolo, unu altu telegramu, in care Aurelles dice ca pana in momentul din urma a speratu ca va pute evita desiertarea Orleansului, dara acum, vedindu ca tote suntu in zadar, parascesc cetatea. Regimulu da ordini ca retragerea sa se faca in ordine buna. Ministrulu se intorce la Tours si afla urmatorele depesie:

FOISIORA.

Vieta familiare in paganismu, evreismu si crestianismu.

(Prelegere publica de Z. Boiu.)

Cetita de autorele in 19 Nov. (1 Dec.) 1870.

Domneloru! Domniloru!

(Urmare.)

Chinezii d. e., carora le place a se numi celu mai vechiu, mai mare, mai cultu si mai de frunte poporu in lume, precum in vechime asiá pana chiaru si in tempurile nostre, privescu pre femeile numai ca pre sclavele, celu multu ca pre economeloru, si nu lasa pre fetele lor se invetie, far'a ferbe, a cose, a tiese si alte lucruri femeesci, bunaora ca pre nisce animale de casa, spre a trage folosu dela ele, dar forte arareori, si si aceea numai in tempulu mai nou, a ceti, a scrie, a manii unu instrumentu musicale seu alte lucruri de acestea folositoare si cultivatoare de spiritu; apoi dela anulu alu diecelea alu vietiei le tienu incuiate in case si curti, incatu nici a umbla pre strata nu le este iertatu; dupa aceea la tempulu seu le marita, seu cu licitatiune suitore: Cine da mai multu? seu cu licitatiune pogoritore: Cine cere mai putienu? — dupa impregiurari, ear pre copiii in deobsce i pretiuiescu atatu de putienu, incatu, ca sa nu se immultiiesca prea tare, i omora pre totu anulu cu sutele, si in tempurile vechi nici ca era lege, carea se i oprésca dela acest'a. Missiunariulu Huc, carele a petrecutu multi ani in Chin'a, descrie pre largu naravurile Chineziloru; noi scotemu din descrierile lui nu-

mai cate-va date privitoare la obiectulu nostru. Femeea chineza, dice elu, are sa suferu nesposu de multu dela nascere pana la morte si e o fiintia in adeveru miserabile. Chiaru si nascerea unei fete o privescu Chinezulu ca o rusine, ca o nenorocire. De multe ori copilele indata la nascere se omora prin innadasire; si si deca remanu vine, tractarea loru este de totu neomana, parinti le lasa de zacu pe pamentu, stan gole seu le invaluescu numai in trentie, nu le dau de mancare catu le trebuie, si preste totu tracteaza cu ele mai numai ca cu nisce animale. Crescerea feteloru este de totu neglesa; la scola nu umbla, acasa suntu in loculu servitoareloru, chiaru si fatia cu fratii loru. Ba ce e mai multu, nici dupace se marita, sorte loru nu se imbunatatesce. Chinez'a nu mananca la mesa cu sotulu seu, ci pana candu mananca acest'a, ea sta tacendu la spatele lui, i aduce bucatele, i pune apa seu alta beutura in pacharu, i aprinde sugar'a. Chiaru si prunciloru sei de partea barbatésca mam'a le este servitore; baietii siedu cu tata la mesa, mam'a cu baietele servescu, apoi dupace se satura cei-lalti, mananca si ele, dar nu la mesa, ci intr'unu unghiu, si nici chiaru ce a ramasu dela mesa, ci bucate mai simple, mai rele. Pe langa aceea barbatulu pote bate pre femeea sea, o pote omori cu fomez, o pote vinde, ba-citezu aici chiaru cuvintele lui Huc — o pote chiaru si esarendá. Mai vine apoi langa tote acestea si poligami'a. Deca nu i mai place barbatulu de ea, si-ia inca o femeie in casa, carea apoi ameresce pe deplinu vieta nefericitei sclave, asiá incatu forte multe femei, nepotendu suferi miseria loru, se sinucidu. Chinezulu impetritu insa, care din capu pana n talpe este numai speculantu, numai momonistu, se intristeza pentru

unu asemenea evenimentu numai pentru aceea, caci ingroparea sotiei i face spese, si caci trebuie sa-si cumpere apoi alta femeie. Nu potu in fine a nu aminti si caus'a acestei injosiri, revoltatore de totu simtiulu omenescu, a femeii in Chin'a, care cauza se va intielege dintr'o istoriara. Huc spune, ca odata calatorindu prin tiara inca cu unu preotu missionariu si cu unu ampoiatu chinezu, ce li se deduse din partea guvernului, intr'o strata a unui orasiu le esra inainte mai multe femei chineze crestine — caci crestini-mulu a inceputu deja a prinde radacini si pre acolo — si-facura cruce si ingenuchiara langa drumu, cerendu-le binecuvantarea. Ampoiatalu inlemai de mirare, vedendu femei pe strata, dar si mai multu se mira, candu audi, ca acelea suntu crestine. „Bine, dloru, le dise, amu auditu, ca unii din Chinezii se facu crestini pentru mantuirea sufletului; dar femeile pentru ce sa se faca?“ „Totu pentru acest'a si ele, ca si barbatii,“ respunsura preotii crestini. „Ei bine, reflecta Chinezulu, incrucistandu-si manile pe peptu si facendu unu pasu inde-reptu, d'apoi femeile n'au sufletu; cum poteti face crestine din ele?“ si incepu a ride cu hohotu. Missiunarii i explicara acum pre largu invetiatur'a crestinesca in acestu punctu, si in fine dise Chinezulu, clatindu cu capulu: „Ast'a trebuie s'o spunu la sotia mea, dupa ce me voi intorce acasa; cum se va mira ea, candu va audi, ca si ea are sufletu!“ — Asiá dar opiniunea comuna a Chineziloru se pare a fi, ca femeile n'au sufletu, nu suntu fiintie omenesci ca barbatii. Amu zebovitu insa prea multu la Chinezii, la acelu poporu, pre care unu istoriografu lu numesce unu ramu uscatu in pomulu omenimeii; si asiá dorindu din inima: „Vina, Dónne si aici imperati'a Ta!“ mergemu inainte.

Orleans 5 Decembre (Médianópte). Generalul Palliers cătra ministrul de rebelu : inimicul propune sa desiertăm la 11^{1/2} ore nóptea Orleanulu, amenințându alu felu cu bombardarea cetătiei. De ore ce noi aveamu sa parasim asta nópte cetatea, amu primitu (desiertarea) in numele generalului superioru. Bateriele de marina le amu batutu cu cuie si munitionea amu stricat'o.

Orleans 5 Decembre. Secretariulu generale cătra ministrul de interne. Inimicul a ocupatu Orleanulu pre la médianópte. Se vorbesce, ca prussianii au intratu mai fãra munitione si nu au loatu nici unu prinsu. Acum mai multi siefi de corpuri aninse, ca retragerea e in ordine buna; nu s'au intru dela generalulu Aurelles, carele nu a facutu nimica mai departe cunoscutu regimului. — In fine s'ã renditu o comisiune sa cerceteze causele desiertãrei Orleanului.*)

Situatiunea Romaniei.

Numai câte-va zile ne despartu de 15 Novembre, terminu fatalu alu deschiderii cameriloru române.

De multi ani, ba putemu dice, nici odata in durãa vietiei nóstre parlamentãrie, n'amu avutu o sesiune legislativa mai importanta, decâtu sesiunea in ajunulu cărei'a ne aflãmu.

Mandariulu natiunii au sa se afle in fati'a unei situatiuni indoitu grava, indoitu inspaimentãtorã.

Dar', grava si inspaimentãtorie situatiune.

In din afara temelie existintiei politice, ale Romaniei, precum ele s'au asternutu si s'au garantatu de tractatulu din Parisu din 1856, suntu sguđuie si amenințate prin cererea Rusiei de a se supune acelu tractatu unei reviziuni europene. In launtru reactiunea, si-a radicalu capulu ca nici odata; si principiele democratice, la triumfulu căror'a a lucratu generatiunea, care astadi calca pre pragulu betranetiiloru, mai ca nici mai figura pre drapelulu a vre-unui partidu; chiaru libertãtule politice aru fi in ajunulu unei lovituri de statu. Dara ce mai trebuiesce lovitur'a de statu, in fati'a crudimiloru si turpitudiniloru a totu puterniciloru nostri, in fati'a resbunãriloru, care formeza singurul programu alu

*) Sciri din izvore nemțiesci spunu ca cu ocuparea Orleanulu au căstigatu nemții 77 tunuri, nenumerate echipagiuri militare, 4 vapóre inarmate si 10,000 prinsi; țera armat'a se dice ca e imprasciata in tóte pãrtile.

ministeriului Iepureanu, cându cei infãiu cetãtieni ai țierei se arunca si se torturãza in temnitia fãra altu cuventu, decâtu numai spre a se dovedi lui Voda ca si ei se potu pune in temnitia — ne servimu de propriele cuvinte ale dlui primu ministru — mai putemu dice ca suntemu in regimu constitutionalu?

Sa esaminãmu mai cu deambruntulu situatiunea Romaniei si din afara si din launtru.

Sa incepemu cu situatiunea din afara. Unu grozãvru rebelu a isbucnit in dõue puteri subscritiile cele tractatulu de Parisu si totu odatu natiunile cele mai energice si mai civilizate din Europ'a: Franci'a si Germani'a. Acestu rebelu a pusu in cestiune pacea si sord'a lumii, si cându tóte staturile si chiaru cele mai tari se ingrijescu de consecintiile acestui rebelu si de prefãcerile ce potu se aduca, in cart'a Europei, cum sa nu se ingrijesca de viitoriulu seu si Romania, astadi fãra celu mai micu sprijinu in congresulu europeanu? Franci'a cea frumõsa si vitãza, Franci'a cea mai alãsa intre fiicele latinei natiunii, Franci'a bine-facãtorã Romaniei astadi nu se pòte aperi pre ea incesi. Austri'a in lupta cu diferitele sele natiunalitãti, mergendu la ordinele magiariloru negresitu ca in privinti'a nãstãra nu pòte sa aiba decâtu politic'a si pasiunile cabinetulu din Pest'a, care nici odata nu va voi cã sa fia o Romania tare, ba sa traiãscã chiaru. Angli'a in adevãru se ingrijesce de afãcerile din orientu; ea mai multu decâtu ori-ce alta putere se vede amenințata in interesele sale de tãta natur'a prin ori-ce sguđitura la gurele Dunãrei si la Marea Nãgra; insa Angli'a este paralizata in actiunea sea prin Americ'a, care o pandesce si care este aliata Rusiei. Itali'a nu este inca in destulu de constituita spre a putã exercitã in de afara influinti'a sea de mare Statu alu Europei; si apoi ea are in launtru doi adversari de biruitu; Pap'a si Mazzini. Turci'a; sa mai vorbim de Turci'a? Numai dlui Manolachi Iepureanu i este permisã de a ambitiunã pentru țier'a sea postulu de a fi aliata a Turciei, avendu in fatia pre serbi, pre montenegrii, pre bulgari si pre greci.

Cetitorii nostri, suntemu sicuri, voru gasi ca drepte suntu apreciarile nãstãre in privinti'a situatiunii politice a țiere-cãrui din puterile mai susu citate, cine dar', ne voru intrebã ei, aru mai putea sa țiena peptu Rusiei, sa aperi Romania? Nimene. Prussi'a in 1856 si 57, si la congresulu de Parisu si in sinulu comisiunii internationale din Bucuresti a

fostu in adevãru aleture cu Franci'a spre a asterno si a protege basele natiunale si politice ale renãscerei Romaniei. Mai nainte patriotii Romãni vedeau n Berlinu o contr'a cumpanire a Vienei si a Pestei. Cei carii astadi imbatrãnescu, potu spune celoru tineri, ca in 1856 acordarea concesiei Banței Moldovei, la o societate de banchieri Prussieni dã preferintã asupr'a banței din Viena, erã privita cã unu apelu de protectia la Prussi'a in contr'a Austriei, carea nu de astadi aspira la dominiunea Romaniei prin asãrberea intereselu ei materialu. Prussi'a astadi, este mai puternica decâtu in 1857, prin ultimele sãle victorii ea a devenitu arbitru Europei; si ea siugura nu se teme de Rusi'a si prin urmare nici are nevoia de a face usioru concesii Rusiei. Pre de alta parte Prussi'a nu are in Orientu interese mari si directe si asia fiindu, nici n'are pentru ce aspira la o dominiune ingritore mai alãsa pentru Romania. Care a fostu inse atitudinea Romaniei in facia cu Prussi'a in ultimii ani si mai alãsa in tempulu resbelulu actualu? Franci'a, cătra care Romãni suntu legati prin atãtea relatiuni de sãnge, de cultura si de interese, are dreptu la tãta recunoscinti'a natiunii nãstãre; nimeni, nici chiar D-dieu in ceru n'o pòte dara sa vroasca Romãniloru ca compatimescu la tãte sinistrale ce se intampla Franciei, si ea dorescu cã din conflictulu in care se afla, Franci'a sa nu iãsa slaba si umilita. Inse aceste simpatii pentru Franci'a, pre care si alte natiuni le resimtu, pentru acestu populu generosu, pre care cu dreptu cuventu Schakspere lu a numitu soldatulu lui Dumnedieu, erã permisã, erã conformu cu interesele si cu obligatiunile nãstãre in actiunile de a le preface in voturi legislative si in acte guvernamentale? Se cuvine cã in pusețiunea nãstãre de neutralitate sa venim cã sa esprimãmu simpatii pentru ori contra unei aventulu de neutralitate insemnãza ablinere de ori ce simpatii sãu antipatii pentru ori contra unei a puterea executiva, mai bine cunoscelore a imprejariloru din afara si prin insusi acest'a obligata a luminã pre Parlamentu despre pericollile ce vòturile sãla aru potã sa aduca asupr'a țierei, nu numai se aprobeze dar' inca se provòce acea declaratiune de neutralitate simpatica, declaratiune ridicula si pentru Franci'a si pentru Romania? Si Belgi'a si Svitier'a cã state vecine cu puterile beligerante isi au simpatii si antipatii loru vii si puternice, si aveau si tari'a de a le putea esprima si sustinere; Belgi'a si Svitier'a insa s'au ablienu de a esprima alte simpatii de cãtu pentru pace, si de a face alta declaratiune de cãtu aceea de asi aperi neutralitatea cu arm'a in mãna. Insa Belgi'a si Svitier'a au guvernã mature si in-

La Indiã ni femeeã pentru sine mai nici ca esista, ci numai cã unu pendice, cã unu adausu alu barbatulu seu; de aceea d. e. dãca i mõre barbatulu, apoi femeeã nu are ce mai stã in lume, si o datã stravechia, cãtu se pòte de barbãra si de absurda, i demãnda, a se gafã in vestiminte de serbatõre si a se aruncã intr'unu foc mare, pregãtitu pentru țieru arde, spre a arde — in cãntãrea iubitelu seu tiranu!

Despre vietia morale a Vaviloneniiloru scimã numai atãta, ca a fostu urita, si asiã trecemu preste ea.

Egipteni, unu poporu lucratoriu, tacutu, inchis si seriosu pãna la melancholia, care vietia pamentesca o privia numai cã unu felu de prinsõre, care casele sele le numia quartire, ear grij'a cea mai mare o aveã pentru zidirea mormintelor, dicendu, ca acestea suntu adevãratele case, se pare a fi tinutu pre femeile intr'o positiune mai buna, decâtu Chinezii si Indieni, ba se dice, ca femeile egiptene aru fi avutu chiaru o antaetate inaintea barbatiloru; eu insa mãrturisescu, ca dãca antaetatea acest'c s'a cuprinsu totu in puncte de acestea, cã d. e. femeeã se mërã la câmpu, ear barbatulu se tãrca si se țieșã acasa, apoi nu potu intielege antaetatea acest'a. Dealtmintrea sclavagiulu si poligami'a erau domnitõre si la ei, si uciderea de princi se pare a nu fi fostu nici la Egipteni vre-unu ce raru sãu pedepsitu cu asprime.

Mai dãmna de omu se pare a fi fostu referinti'a intre barbatu si femeeã la Persi, ceea-ce se vede de acolo, ea casatori'a, macaru ca se facea si la ei cu mai multe femei, totu si se privia cã o legãtura respectabilã, ca crescerea cea d'antãiu a prunciloru dela nascere pãna la 5 ani erã incredintãta mamei, ca un'a din virtutile cele mai de frunte, in carea se cresceau pruncii persesci, erã

ascultarea de parinti, si ea țient'a educatiunii erã manõirea armelor in drepturi, cesti-a netiermuriti, si iubirea adevãrulu.

Fiindu dar vietia familiare a acestoru popõre pe o trãpta atãtu de afunda, ce mirare, dãca vietia loru sãiale, precum si cea de statu este domnita de unu despotismu infricosiatu? Ce mirare, dãca popõrele acestea nu cunoscu fãr' domni si sclavi, cesti-a netiermuriti in suferintiã, in miseria?!

Trecendu dela popõrele Asiei si Africei la cele europene, ne oprimã mai antãiu la popõrele grecescu. Acest'a, precum indeobste intre tãte popõrele numite pãna aci prin superiotatea spiritulu seu, asiã si vietia familiare o a desvoltatu intr'o forma mai inalta, mai nobile si mai frumõsa, decâtu acelea. Religiunea, carea la tãte natiunile este de cea mai mare insemnatate pentru tãta vietia loru materiale si morale, si la Greci este idololatria, cã si la celelalte popõre; insa dieii Greciloru suntu nisce fiintie mai marcate si preste totu mai inalte, decâtu ai gintiloru asiaticu. Greculu nu mai adorãza cã Egipteanulu pre taurulu Apis cã pre reprezentantele dieitãței, sãu pre crocodilulu, de care se teme, sãu pre pisic'a, carea Egipteanulu i este unu animalu sãntu; ci Greculu si-intipuesce pre dieii sei cã personalitãti libere, cu vietia, cu ratiune, cu simțiri, une-ori chiaru si cu patime cari i au parte la tãte ursitele bune sãu rele ale omulu. Pentru aceea veneratiunea dieiloru este inca din stravechime o linia fundamentale a caracterulu familiare grecescu. Minunãtele poesii omerice, Iliad'a si Odisse'a, ne dau despre acest'a dovedile cele mai frumõse. Din ele vedemu, cã la ori ce intreprindere, la resbelu, la calatoriã, chiaru si la mësã se chiama ajutoriulu dieiloru: ei suntu remuneratii binelului si pedepsitorii reului dintre omeni; ei iubescu si aperi dreptatea si argisescu

si persecutãza strambatatea si ori ce fapta rea; ei suntu patronii seraciloru si strainiloru: ei suntu cu unu cuventu datatoriã a totu binele; si temerea de diei este unu simtimentu potericu, care retine pre Elinulu anticu dela multe rele, la cari dealtmintrea l'aru duce temperamentulu lui celu iute si infocat. Acestu simtimentu profundu religiosu — o dovedã nerestornãvera despre nobilitatea omulu! — revãrsa apoi influinti'a sea binefacãtorã si asupr'a vietiei familiare. In familiã grecescu de pre aceste timpuri femeeã este geniulu celu bunu alu casei, mamã prunciloru, reprezentant'a ospitalitãției, religiositãției, blandetiiloru si a tuturor virtutiloru tacute si linișcite; strainulu, persecutatulu, atingendu odata cu rogare umilita genunchii femeiei de casa, afla priimire si scutintã; rogarea cea mai intima, carea d. e. noi crestiniã o facemu in numele lui Dumnedieu, Grecii antici o facu in numele sotiei si alu prunciloru, si atunci chiaru si din partea inimiculu afla priimire si ascultare. Ear' cum ca referinti'a intre soliu si sotia este in multe casuri o referintiã intima, cordiale, nu cã intre domnu si sclava, ci cã intre soti, ce se iubescu cu stima reciproca, despre acest'a avem multe esemple frumõse. Cine nu recugeta cu bucuria si cu lacrimi la nobil'a Troiana Andromache, solia eroului Hectoru, carea cu prunculu de unu anu in bratie ese inaintea sotulu seu, si lu rãga, a nu alergã cu atãta graba la luptã; cãci lu voru omori Achaii navalindu cu totii asupr'a lui, si ea, cărei-a acum Hectoru i este tata si mama, va deveni veduva, si prunculu loru orfanu! Sãu la marinimosulu Hectoru, care depunendu-si de pre capu coifulu, de care se spãriase prunculu seu, lu ia pre acest'a in bratie, lu saruta, apoi radicandu-lu spre ceru, se rãga dieiloru pentru elu; ear pre sotia, ce zimbescu printre lacrimi, o apuca de mãna, i nediedesce fati'a si o mãngãia cu aceea, ca nimenea

tiepte, care pre câtu apara și indetulăză interesele nationale și materiale ale țerei, în capul căror'a se afla, pre atât'a au curajulu de a se opune la torentulu unei opinii ratacite, cându consciință le spune ca e te pericolu pentru natiune.

„luf.“ (Va urmă.)

Celimu în „Rom.“

ARMATA BRETANIEI.

Tabar'a dela Conlie, 7—19 Noem. 1870.

Stimate cetatiene,

Din midiloculu a 80,000 — de o camu data — jun'a armata a Bretaniei, sub generariulu Keratry, ti edrezezu aceste lini.

Sntu aci de 12 dile, curatu fiindu mai de totu de suvenirile luate la Orleans.

Daru 80,000 aseptamu, la portile Bretaniei, pre Vandalii moderni. Isgonirea lor din Orleans, la 9 ale lunei, a demonstratu Europei ca nu avemu nevoia de vechii... lasi și tradatori.

Pre multe blasteme pre capulu omului dela 2 Decembre și dela Sedan, pentru că cuiva sa tréca prin ideia ca universulu intregu l'aru poté restabilí.

Apoi: chiamarea sub arme a tutoru Francesiloru dela 21 la 40 ani. Óre calculându, nu veti aflá ca pre lánge 1,300,000, ce suntu în picíore, inca 6,500,000 ómeni sub arme voru strigá: traiesca Republic'a! nu mai multu de câtu preste 20 — 25 dile?

Unu micu portretu:

Câmpulu armatei Bretaniei!

Scriu aceste linie în redut'a cuartiarului generale, incungiuratu de alte optu redute, ocupate de 24 baterii. Colea la picíorele nóstre, spre lini'a drumului de feru, voluntarii Nantesi, bataliunea de francs-tireurs ai Girondi, bataliunea a 6 din Cotes-du-Nord (mobili), bataliunea 4 a Finisterului, 30 mitraileuse, 2 baterii, 8 escadrone, venateri calari.

Dincóce spre nordu, 2 bataliuni de francs-tireurs, din Morlaix și Rennes, 3 bataliuni Morbihanesi (mobili), 6 bataliuni gardi nationali mobilisati din Brest, Landernau, Quimper, St. Malo cu 25 mitraileuse, și 2 baterii, 4 bataliuni din Ile-et-Vilaine (mobili) și 3 bataliuni gardi nationali mobilisati cu 12 mitraileuse.

Spre ost: 6 bataliuni Loire-Infrioure (mobili și gardi mobilisati); francs-tirorii din Brest, Rennes, Laval, Quimper, St. Malo, st. Nazaire etc. cu 12 mitraileuse; 2 bataliuni de geniu, 1 de pio-

nu pere în lupta fára voi'a dieiloru, — dar elu mai bine voiesce sa lu acopere pamentulu, decâtu sa véda pre sol'a sea cadiendu în sclavi'a inimicului! Unde este o scena din viéti'a familiare, carea se fia mai démna de penelulu unui pictoru, de inspiratiunea unui poetu, decâtu acést'a? Séu la nobilea Penelopei'a, carea incungiurata de peitfiori indrasniti, dónedieci de ani ascépta reitórcerea sotiolui seu Odiseu și prin tóte greutátile și cursele scie sei pastreze iubirea și credință a sea nemaculate. Si în cáta onóre se tineá viéti'a conjugale, au nu este dovéd'a cea mai buna insusi resbelulu Troianu, care s'a portatu 10 ani, spre a resbuná rapirea din partea lui Paris a Elenei, sotiei regelui Menelau? Ear cumca si între fii și parinti domniá o iubire frumósa nobile, despre acést'a ajunge a amintí de cei doi frati Bitonu și Cleobis din traditiunea vechia, cari în lipsa viteloru se injegara însisi la caru și trasera pre betrán'a lor mama pána la templu. Séu de eroii dela Troi'a, cari cu doiosia dorerósa recngetau la betránii parinti de acasa. Séu de betránulu rege Priamu, carele, dupa ce Achille a omoritu în lupta pre Hectoru, fiulu lui, și lu tine acoperitu în cortulu seu, vine cu daruri pretióse sa rescumpere pre fiulu seu, și incepe rogarea sea cátra Achille cu aceea, ca sa si-adauca aminte de betránulu seu tata Peleu, și sei deá cadavrulu lui Hectoru, cá sa lu ingrópe, — și cata inim'a cea de feru a lui Achille se immóia la amintirea numelui tatalui seu pána la lacrimi. — În tempurile de mai tárdiu (secululu a. — 6. nainte de Christosa) istori'a Greciloru ni se presenta cu deosebire în istori'a duoru rami ai acestui poporu admirabile: în istori'a Atineiloru și a Spartaniiloru. Ambii acesti-a au avutu cáte unu legislatoru renumitu: cesti-a pre Licurgu, cei-a pre Solone, și viéti'a lor familiare se reflecta fórté bine în legile lor. Dupa legile lui Licurgu, cari tien-

neri, voluntari, trei baterii; spre sud ceva ca 36 bataliuni cu 6 baterii, în lungulu liniei ferate spre Mans.

Pre máne și poi-máne aseptámu 25,000.

Tabar'a e de tentes-abrie, nutrimentulu discretu, noró'u de ajunsu, temperatur'a lui Noemyre, armata Bretaniei cánta Marseilles'a, și striga: Vive libres ou mourir! Vive la République!

Pentru mine suntu 8 1/2 óre: servitiulu incepe.

Salutare și fratia!

Capitanu T. Dunc'a

Celimu urmatórele în diuariulu „L'Egalité,” sub rubric'a: mórtea celoru 30 de eleni:

Treidieci de voluntari Eleni, fiindu incongiurati de o armata numerósa și nepotendu a rasbi prin baioneta falangele germáne, au cadiutu toti. Déca aru fi avutu acesti'a o mitraileusa séu artileria din acelea care se ofera de cetatea nóstra (Marsilia) aparatoriloru patriei, n'amu avé se deplán-gemu perderea acestoru 30 de eroi. Demni descendenti ai eroiloru dela Termopile, bravi strane-poti ai conluptatoriloru lui Temistocle și lui Miltiade! Treidieci voi, ati preferatu mórtea pentru Francia pre cându noi furam condamnati sa vedem în Sedan și Metz, si predarea armeloru și imprisonarea a 80,000 și 150,000. Onóre vóue, eleniloru! Rusine imperialistiloru!

Totu în aceeași gazeta gasimu ca dnu Zamfiropolu și d. Melas au oferitu democratiei cáte o mitraileusa, facute cu chialtuial'a lor. Marsiliesii dreptu recunoscintia, au numitu pre un'a „La Greque” și pre cealalta L' Athénienne.

Anim'a nóstra tresári de entusiasmu, vedendu pre compatriotii nostrii implinindu cu sántientia recunoscint'a loru cátra martir'a Francia, fórté multu incercata din caus'a unei dinastii tiranice, care a cadiutu d'o cadere grósnica și rusinósa! Déru Francia, crucificata dejá și espiindusi pecatele tiraniloru sei, nu va fi sdrobita cu totulu de navalitorii Teutoni; ea se va ridicá mándra și gloriósa, purtându cunun'a de spini, ce i-a impletit'o dinasti'a lui Napoleone alu III-lea. Labarulu celu sacru alu democratiei, crucea rosia, ce o pórtá cu atât'a fala fiii Republicei universale va sdrobi despotismulu și cucerismulu navalitoriloru. Dumnedieomulu Christu, acestu intemeietoriu alu democratiei umane, va reinviá în curendu acést'a tíera gloriósa, adapata și consántita de atâtu sánge nobile alu întregei uma-

nati, care simpatiséza pentru martiriulu seu. Inainte déru, eroiloru democrati! Viitorulu este alu vostru, cându mai cu séma v'ati gândi ca pentru caderea imperiului și ridicarea edificulu democraticu în Francia trebuia se curga síróie de sánge, póte mai multu de câtu atâtu câtu se varsa acumu pentru apararea terenulu patriei și revindecarea onórei nationale, Th. A. Paschides.

P o i a n ' a , in 24/11 1870.

Difficile est tacere cum doleas.

Domnule Redactoru! Cu totu respectulu suntetu rugati a dá locu în colónele pretiuitulu diuariu, care-lu redegeti urmatóreloru síruri:

În numerulu 91 alu pretiuitulu diuariu „Tel. Rom.“ s'a publicatu o corespundintia, carea ataca mai întâiu autoritátile bisericesci, apoi trece la ruinaarea comunei materialmente, invinovatiesce reprezentanti'a comunale cá renitenta în gradulu supremu, adange ca avemu în frunte — 4 — preoti, cari (afara de unulu) nu imprascie lumin'a ci intunere-culu; în fine se marginesce pre lánge o specialitate, carea nici nu sta în legatura cu comun'a nóstra.*) — De aci se póte vedea reutaciós'a tendintia a dlui corespundinte și a informatoriulu seu (déca dupa colisiune nu e parentesa dintre cele patru facii). Fia aceea ori si cum, noi debue sa ne întórcem acum la obiectu.

Ce se tiene de acuzarea autoritátiloru bisericesci, aceea nu o au meritato; nu au meritatu acele autoritáti, nici invinovatirea, despre carea amintesce mentionat'a corespundintia, ci din contra dupa convingerea nóstra s'a nisuitu a se duce legile sustatórie în indeplinire — (cu un'a singura exceptiune, pre carea dlu corespundinte dice ca e lumin'a Poenei). Apoi déca subordinatele organe bisericesci n'au pazitu séu s'au abatutu dela prescisele legei, aceea n'a fostu si nu este vin'a lor, ci a impregiurárilor în cari se afla**); asemenea nu póte cadé responsabilitatea superioriloru, cari inca nu potu fi pretutindenea de fatia cá si unu comandante supremu în batalia. Prin urmare nu debue acuzatu nimenea, înainte de ce acuzatoriulu nu e convinsu pre deplinu, ca de unde vine pedec'a, ceea ce se vede ca dlu corespundinte a trecut marginile convenintiei, si ne mirámu cum prea onor. redactione a primitu informatiuni de felulu acest'a dela unu corespundinte, care s'a esprimitu mai înainte de a

*) Afirmaoa acést'a n' se asigura din partea unoru individi credibili ca nu este adeverata. R.

***) Dupa afirmarea acést'a, omulu, care fura, din caus'a miseriei nu est culpabilu, cáci a fostu silitu a furá. R.

teau mai cu séma a face din Spartani ómeni tari, robusti, indrasneti, luptaci, aspri și iubitori de patria, casatoriile se inchainau cu deosebita privire la sanatatea și tari'a trupésca atâtu a tineriloru, câtu și a feteloru, și aceste insusiri se cereau și dela pruncii nunnascuti, si inca cu atât'a strictetia, încátu pruncii schilavi séu slabuti de constitutiune, dupa unu usu adeveratu barbaru, se aruncau într'o prapastia spre perire. Preste totu la Spartani mai nu póte fi vorb'a de familia și viéti'a familiare, ci numai de o crescere aspra, dar parte mare esterióra, asiá încátu d.e. la copiii Spartaniiloru a furá unu erá tocmá pecatu dar a fi aflatu cu de furatu de siguru aducea si rusine și pedépsa; credință între sotii și sotia se frángeá adese-ori chiaru prin lege; copiii indata dupa nascere i luá statulu si séu i cresceá séu i omoriá, precum s'a atinsu mai susu; despre o iubire frageda, intima între parinti si copii nu se pomenesce, si Sciller are dreptu, cându dice: „În Spart'a nu esistá iubire matrimoniale, nici iubire de mama, nici iubire fiésca, nici amicia, — nu erau fára cetatiene, nu erá fára virtute cetatienésca.“ — Mai multa grija portá de viéti'a familiare legile Atineului Solone. Aici nu se amesteca statulu nici pre departe atâtu de multu în referintiele familiei, cá în Sparta. Ce e dreptu si dupa legile lui Solone este iertatu, a se espune prunci debili; inse e unu pasu fórté insemnatu spre umanitate, ca Solone nu o demanda acést'a, ci numai o permite, si iarasi, ca oficiulu acest'a tristu nu lu incredintieza organeloru statului, cari l'aru fi deplinitu cu sánge rece, fára dorere, ci lu lasa la voi'a parintiloru. Ear cumca parintii, chiaru si cei mai seraci, nu voru fi facutu adeseori intrebuintiare de acestu dreptu, ne garantéza iubirea aceea, ce natur'a insasi o a saditu în inimele parintiloru, nu numai la ómeni, ci chiaru si la férele selbatice; dar ne garantéza si documintele istoriei, cari ne spunu,

ca parintii la asemenea casuri puneau lánge pruncu o scrisóre, ce cuprindeá numele si alte impregiurári ale lui, — de unde potemu deduce, ca acést'a dor nu erá omofre inadinsu, ci numai o espunere permisa prin lege, dupa cum dorere se intempla si în secululu luminiloru, si contr'a permissiunei legei. Dintr'alte copilulu atineanu remaneá în grija parintiloru, si statulu numai priveghia, cá educatiunea lui sa fia conforma legiloru, adeca cá copilulu sa si-castige conosciintele de lipsa pentru inavutirea spiritului, dar pre lánge aceea si corpulu lui sa se intaréseca prin gimnastica ratiunale corespunditóre si astfelu sa se desvólte în armonia poterile trupesci cu facultátile sufletesci. Acést'a, precum se scie, a si successu Atineiloru atâtu de bine, în cáte ei în privint'a acést'a au devenitu de modelu la tóte popórele lumei vechi; cáci în adeveru nicearea pre fatia pamentulu nu aflámu alu doilea locu, care pe unu spatiu atâtu de micu se fia produsu atâtu-a ómeni mari: eroi, filosofi, retori, istoriografi, poeti, architecti, musicali, sculptori, pictori, s. a., ca Atina. Meritul acést'a adeveratu cu vine a se atribui parte mare institutiuniloru celoru fericite de statu; dar cumca la cástigarea lui a conlucratu într'o asemenea mesura si viéti'a familiare, se vede chiaru si de acolo, ca în Sparta, unde pre cetatiene i cresceá si i tieneá mai numai statulu, nu aflámu nici pe departe acea desvóltare armonica, cá în Atina. Insa cele dóue stavile principale ale desvóltarei libere a viéti'e familiare, sclavi'a si poligami'a, nu le potuse delaturá nici spiritulu celu eminentu alu poporulu grecescu, de-si ambele perdusera aici ceva din asprimea lor, si celu putienu positione femeii, amesuratu culturai mai inalte a Greciloru, erá cu multu mai buna aici, decâtu la popórele asiaticé. (Va urmă.)

se publică această corespondință, ca va umple — pentru vre-o câți-va cruceri storsi dela clientulu seu***)—diariile cu astfelu de scornitura. —

In continuarea corespondinței dice dlu corespondinte, ca comun'a noastră de vre-o 12 ani merge cu pasi repedi totu spre ruin'a sea. Si a ascrie acest'a impregiurarilor locale, si deosebitu ne culturai, se insiala toti aceia, care dau credientu acestoru impregiurari. Mai inainte de tote debue s scie onor. cetitoriu si toti aceia, cari se intereseza de sörtea acestei comüne, ca nu impregiurările locale, nice ne-cultur'a suntu caus'a mergerei comunei materialmente in apoi, ci reocuparea campieloru din Turci'a si Bulgari'a*)—cari pãna la 1862 au fostu folosite prin oerii nostrii — prin țatari si cerchesi, precum si inaintarea si regulara agriculturii in Romani'a; apoi si tempurile — iernile — suntu caus'a de multi economi de vite au slabitu in economi'a loru. Apoi deca in atari impregiurari, ne favorindu tempulu bietulu tieranu e constrinsu a-si cultivã si sustiené economi'a sea, in tipuasca-si ori si cine unde pöte sa ajunga! E sciutu inse si aceea, ca locuitorii nostrii nu potu portã economi'a de vite in tienutulu hotarului comunale, de öre ce comun'a Poian'a posedea facia cu locuitorii cei numerosi ai sei unu hotaru de o estensiune mica si caus'a e ca locuitorii comunei nostre s'au tractatu mai inainte, numai cá colonia pre teritoriulu comunei sasesci Dobarc'a.

Urmarindu mai departe acelu articulu, dlu cor. invinesce reprezentanti'a comunale ca nu se intereseza de scöla si suntu renitenti in gradulu supremu. Amu voi sa scimu ca prin ce s'au aretatu reprezentanti' comunei fatia cu Rever. Domnu Protopopu renitenti in gradulu supremu, cându in-susi reprezentanti'a comunale a meritu din pestrãrele administratiunei o suma considerabile pentru radicarea unui edificiu scolasticu, si membrii comunei câtu si preotii locali au subsemnatu sume considerabile spre acestu scopu. Deca „privilegiatii“ satului (cüm i place dlui coresp. a titulã pre reprezentanti'a comunale) s'aru fi aretatu renitenti, atunci nu aru fi spriginutu unu scopu atâtu de maretiu si salutaru. Comun'a noastră nu se bucura de venite asiã mari, si totusi pre lângã aceea, ca din causele susu alinse locuitorii in presente suntu ingrigiti förte — are de subsistinti'a loru, prin zelulu reprezentantiloru comunei si preotiei locale — cu exceptiunea dlui coresp. — inca in anii trecuti s'a formatu unu fondu scolasticu, care acum'a se suie preste 1200 fl. v. a. si mai este sperare ca in tempulu celu mai scurtu, pre lângã lipsele presente, cu cari se lupta comun'a sa se marésea acestu fondu inca cu 1000 fl. si acestea s'a facutu si se facu la indemnulu loru propriu. Afara de aceea au aretatu o activitate cunoscuta nu numai pre terenulu scolariu ci si pre celu bisericescu, si deca si alte comune voru avé asemenea conducatori credemu si sperãmu ca mai iute vomu ajunge la limanulu doritu.

Domnulu coresp. dice ca avemu in frunte patru preoti, cari i-amu potea privi cá patru facii, inse faciele acestea — cu un'a singura exceptiune — nu imprãscie lumin'a ci intunereculu. Amu voi se scimu ca pre ce se bazeze dlu corespondinte in această observatiune falsa? Noi scimu si suntemu in mediulu comunei, dara preotii nostri — aici nu avemu lipsa a descrie calitãtiele singuraticiloru preoti — nu au fostu si nece nu suntu in contr'a luminãrei si desceptãrei poporului, ci totude-un'a si la totã ocaziunea au indemnatu pre poporu la invetiatura si cultura.

Asiã preotii nostrii au pasitu cu religiositate si pietate inaintea turmei loru, pre carea o pascu, si asiã si implinescu detorint'a spre carea suntu chiamatii. Prin care fapta inse se deosebesce a patr'a facia din cele-lalte, carea dupa dlu corespondinte singuru este lumin'a Poenei, si in adeveru elu este togm'a contrariulu.***) Dar' despre ast'a ier' la tempulu seu vomu aretã si date; pentru acum'a numai atãta, ca locuitoriloru din Poian'a nu ne este cunoscuta lumin'a lui. Se pöte ca densulu lucra pentru luminarea poporeniloru afara din comunã, căci

****) „Mai multi poenari“ suntu in eröre, deca credu ca cor. de mai naintesta in vre-o relatiune de clientela, cu öre cine de acolo. R.

*) Aceste nu suntu impregiurari locale? Se vede ca, „mai multi poenari“ nu cunoscu altu modu de economi'a de vite, decâtu eelu alu poenariloru. R.

***) Asemenea e in retacire, dupa cum se vede, cor. in privint'a „exceptiunei.“ R.

noi nu scimu nimic'a, nice macaru odata nu l'amu veditu pre Amyonu invetiãndu poporulu; iera deca crede cine-va, ca a facutu mai multu decâtu colegii sei, baremu numai câtu e negru sub unghia, arete prin fapte, si atunci ne vomu plecã capulu inaintea acestei exceptiuni si inainte dlui corespondinte; ier' din contra laud'a de sine s'en platita n'a progresatu din nimic'a. Aci amu mai poté enarã mai multe, inse suntemu mai cu rezervã cá dlu corespondinte. Precum amu mentionatu mai inainte dlu corespondinte a purcesu dela o specialitate la un'a causa comuna.

Deca parintele N. D. . . ta a comisu vre-o nelegiure s'au ba! aceea va aretã rezultatulu cercețãrei venerabilulu consistoriu archidieceșanu, carea in-si densulu o doresce. Maritulu consistoriu va sci mai bine ce sa faca si nu-i va dobuã instructiunea dlui corespondinte si nece nu se va margini la indreptariulu dlui corespondinte.

Amu mai avé de observatu ca dupa cumu se vede prin mai multe corespondinte in diurnalistic'a romana, unii din corespondenti si au luat de devisa a baijocori pre preotimea noastră de rendu la totã ocaziunea si fara de a avé una causa, ci ample foile cu câte si mai câte calumni ne adeverate.

Domniloru, aducetive bine aminte luptele cu cari s'au luptatu si se lupta inca preotimea romãna, si fiti recunoscatori preotiei de rendu ca-ce numai prin ea sunteti cea ce sunteti si pentru aceea aru fi bine se crutiati mai tare preotimea, — iara nu se aruncãmu câte si mai câte scorniture ne fondate si prin urmare neadeverate.

primiti! primiti!

Mai multi poenari.

Varietãti.

** (Dlu Giorgiu Craciunescu), fostulu professoru de limb'a si literatur'a romana la gimnasiulu de Temisior'a, fiindu alesu de membru si referinte in senatulu scolariu alu dieceșei romane de Aradu, inspectorele scolariu magiaru, Ioanu K ä m m e r, substitui e professoru romanu la gimnasiulu din Temisior'a, in loculu Dlu Craciunescu, pre preotulu serbescu din loculu, care e incapabile, incãtu audim, d'a corespunde acestei sarcine. Asiã se ingrivescu domnia magiari de desvoltarea nostra nationala

** (O provocare la resitintia.) Din Parisu se scrie cu datulu 24. Nov., ca academiculu Legouvé inca se tiene de partid'a acelor'a, cari respingu cu resolutiune ori ce negociatiune de pace, si pledéza pentru o erumpere in masse. In o conferintia, ce a tienutu elu in favorulu familielor lipsite din arondissemntulu alu siese-lea, se esprima astfelu: „Cetiti tote cartile istorice, intrebatii toti seclii si nu veti aflã nece unu esemplu, care sa arete monstruosulu faptu, ca unu poporu se regeneréza si nimicesce in acelasi tempu, in aceeași öra. Umilirea Franciei nu pöte fi rezultatulu desvoltãrei regeneratiunei sale. Ddiu nu conduce popörelu pre o asemenea cale. De unde ni va veni ajutorulu, nu sciu, dar', precum a dñsu barbatulu de anima, care domnesce Parisulu, trebuie sa ne incordãmu poterile, trebuie sa resistãmu. Pentru ce? — voru intrebã asiã numitii intieptii, pentru ce sa resistãmu, caudu totusi trebbe se ceoem? Pentru ca lucrurile neprevedute potu fi partea numai a aceluia, care perseveréza si resiste; pentru ca inimiculu concede ceva numai celui, care resiste; pentru ca onörea este numai a aceluia, care perseveréza. Asi salvã onörea, insemna asi salvã vioturiulu. Bine! Dacu Parisulu, dupa ce a intaritu siantiori de 17 öre lungi, dupa ce a armatu 10 forturi, a ridicatu 300,000 feciori, a fabricatu 200,000 pusce, a versatu 600 tunuri, a organizatu trei armate complete; deca Parisulu, dicu, se va aruncã in bratielu inimiculu si se va predã pre viétia séu mörte, atunci Parisulu va deveni ridiculu. Se nu uitãmu, ca singur'a nostra gloria, in decursulu acestoru lune funeste din urma, a fostu sperarea Parisulu. Cine ni-a datu poteri noue, cine nea radicata in ochii inimiculu? Cine a invinsu indiferentismulu, séu inimicitiele Europei? — Aperarea Parisulu? Cine ne-aru fi potutu procurã, in fine, o pace onorifica, déna nu aperarea Parisulu? Se dice, cá perspectiv'a Parisulu devine pre di ce merge mai trista. Mie nu mi se pare astfelu. Mie metropoli'a, inchisa, incongiurata de bastione, fara teatru, fara gazu si rapita, prin sine

insasi, de padurile ce o incongiurau, cá o veduva carea, spre semnu de doliu; nusi crutia nici chiaru ornamentulu perului, — mi se pare de o mie de ori mai splendida, decâtu in cele mai frumoșe dile de serbatörie, . . . mai splendida, decâtu chiaru in tempulu espusetiunei generale, cându dede o ospitalitate asiã de frumoșã loiale si de cordiale acelor'a, cari in momentulu acest'a o oprima si sugruma. Parisulu si espuse atunci numai geniulu, asta-di inse si espune inaintea ochiloru lumei unu ce cu multu mai pretiosu, decâtu tote minunile industriei, ale sciintiei si artei: si espune sulletulu.“

** Uraganulu in Havana. Unu uraganu teribile a isbunitu la 12 ale acestei luni in insul'a Havana. Efectele lui au fostu mai desaströse la Mozanzas. Rlulu a inundatu unu foburgu alu acestui orasiu, terendu cu sine totu ce intalnire in calea sea. Se dice ca 2000 persöne au peritu, déru lipseseu detaieri esacte.

Portulu Cayo-Hueso asemenea a suferitu.

La Cordenas au fostu putient morti, déru pagubile suntu considerabile. Magasielu din portu au fostu distruse si o mare parte din nave au prritu.

Concursu.

Nr 476 1870:

Spre ocuparea postulu de notariu comunalu in Cacov'a cu unu salariu anualu de 300 fl. v. a. bani gal'a cuartiru naturalu si 50 fl. v. a. r-bonificare pentru lemne de focu se prelungesce terminulu pãna in 31 Decembre curente stilulu nou.

Concurentii au de a-si predã concursele loru bine instruate inspectoratulu cercualu.

Inspectoratulu cercualu Selisce,

Sabiiu in 8 Decembre 1870.

97—1

Citatiune edictala.

Dobr'a Micu nascuta Stefanutia din Resinari de religiuena orientala ortodocsa, carea a paresitu de doi ani pre legiuitulu ei barbatu Oprea Micu si astadi nu se scie unde se afla, se provöca prin acest'a a se infatisiã inaintea subsemnatulu foru matrimonialu in terminu de unu anu si o di, căci din contra se va luã in pertractare actiunea barbatulu ei prin carea cere divortiu si se va decide in intielesulu canöneloru sãntei nostre biserice.

Sabiiu 22 Noevvre 1870.

Scaunulu protopresb. gr-or. alu tract. II alu Sabiiului.

Ioanu Popescu
Protopopu.

98—1

Concursu.

Statiunea a 2-a de parochu in comu'a Vinerea (Felenyér) fiindu mai demultu in vacantia — cu acest'a se deschide concursu pãna la 13 Decembre a. c.

Emolumentele suntu

1, venitul stolariu dela 200 familii — si prospectu de salariu anualu dela 200—400 fl. v. a. din cass'a alo-diale — care numai dupa intregirea statiunei se va defige

2, un'a parte de lemne de focu — din padurea comunale.

3, cortelu naturalu.

Doritorii de a concurge pentru parochi'a acest'a — au a-si tramite recoursele loru instruite in sensulu statutulu organicu bisericescu la scaunulu protopopescu in Orestia pãna la susu scrisulu terminu.

Orestia 17 Novembre 1870.

Cu intielegerea comitetulu parochialu.

Nicolau Popovicu

Protopopu.

96—1

Concursu.

Devenindu la scöla elementara gr. or. din Brasio-vechiu vacantu postulu invetiãtorescu, cu care este impreunatu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. pre lângã cuartiru de locuintia si 2 stãngeni lemne de focu, — se escrie prin acest'a concursu cu terminu pãna in 10 Decembre a. c.

Doritorii de a ocupã acestu postu, au a-si tramite la P. On. D. Protopopu alu Brasiovilu Iosifu Baracu, in Brasiovu — petitiunile loru inzestrate: cu carte de botezu, ca suntu de raliuena greco-orientale, cu testimoniu scolasticu ca au absolvatu celu pucinu 4 clase gimnasiale, cu documentu despre purtarea loru morale si politica, si cu atestatu dela Maritulu Consistoriu scolariu archidieceșanu, ca suntu apti de a fi invetiãtori.

Brasiovu 10 Novembre 1870.

Comitetulu parochiale gr. or. din Brasio-vechiu.

Parochulu Georgiu Persinaru

(96—2)

cã presiedinte alu Comitetulu.

Burs'a de Vien'a.

Din 26 Noevvre (9 Dec.) 1870.

Metalicele 5%	56 29	Act. de creditu	123 15
Imprumut. nat. 5%	65 30	Argentulu	121 50
Actiile de banca	249 25	Galbinulu	5 85